Dosarul nr.2r-221/2025 judecătoria Bălţi, sediul Central, judecător E. Balan

D e c i z i e

10 octombrie 2025 mun.Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord

În componenţă:
Preşedintele completului, judecător Stanislav Grosu
Judecători Alina Ţihonschi, Mariana Sajin

examinând recursul declarat de Agenţia Teritorială de Asistenţă Socială Nord-Vest, împotriva încheierii Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 29 aprilie 2025, prin care s-a aplicat amenda judiciară şefului ATAS Nord-Vest, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Onofraş Doina către Onofraş Eugeniu, intervenienţii accesorii ATAS Nord-Nord-Vest şi ATAS Nord-Vest, privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliului copiilor minori,-

c o n s t a t ă :

Poziţia instanţei:

1. La 09 aprilie 2025, Onofraş Doina a depus cerere de chemare în judecată către Onofraş Eugeniu, intervenient accesoriu ATAS Nord-Vest, privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliului copiilor minori.
2. Prin încheierea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 10 aprilie 2025, s-a obligat Agenţia Teritorială de Asistenţă Socială Nord-Nord-Vest şi Agenţia Teritorială de Asistenţă Socială Nord-Vest, până la data de 29 aprilie 2025, să prezinte avizul în ce priveşte stabilirea copiilor minori de la adresa părţilor.
3. Prin încheierea Judecătoriei Bălţi, sediul central din 29 aprilie 2025, s-a aplicat şefului ATAS Nord-Vest, Ciobanu Emilia, amenda judiciară în mărime de 20 u.c. echivalent a 1.000,00 lei, cu obligarea repetată a ATAS Nord-Vest să prezinte avizul în ce priveşte stabilirea domiciliului copilului minor la locul de trai a pârâtului până la şedinţa următoare pe cauza civilă respectivă.
4. Prin hotărârea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 27 mai 2025 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Onofraş Doina. S-a desfăcut căsătoria înregistrată la 20 octombrie 2013 între Onofraş Eugeniu şi Onofraş Doina, trecută în registrul actelor de stare civilă la nr.35 la Primăria Rădoaia, raionul Sîngerei. S-a încasat la înregistrarea divorţului taxa de stat în folosul statului de la Onofraş Eugeniu şi Onofraş Doina a câte 250 % din unitatea convenţională, adică câte 125,00 lei. S-a determinat locul de trai a copiilor minori Onofraş Nicolae, născut la 19 decembrie 2013 şi Onofraş Xenia, născută la 06 februarie 2019, cu mama lor, Onofraş Doina. S-a încasat de la Onofraş Eugeniu în beneficiul lui Onofraş Doina suma de 6.166,05 lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată.

Solicitarea recurentului:

5. La 03 iunie 2025, Agenţia Teritorială de Asistenţă Socială Nord-Vest a declarat recurs limitat exclusiv la încheierea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 29 aprilie 2025,

solicitând admiterea recursului, casarea integrală a acestei încheieri şi încetarea procedurii.

Argumentele părţilor:

6. În motivarea recursului, recurentul a menţionat că, s-a confruntat cu un şir de dificultăţi obiective în procesul de obţinere şi transmitere a informaţiilor necesare pentru elaborarea avizului solicitat de instanţă. Aceste dificultăţi au fost cauzate, în principal, de volumul excesiv de dosare gestionate concomitent, de imposibilitatea contactării părţii implicate (tatăl minorilor), precum şi de lipsa unor informaţii esenţiale pentru formularea unor concluzii pertinente şi conforme cerinţelor legale.

7. Menţionează recurentul că, necomunicarea către instanţă, în termenul de 5 zile prevăzut de lege, a imposibilităţii obiective de a prezenta avizul solicitat nu reflectă o intenţie de tergiversare sau obstrucţionare a procedurii judiciare. Dimpotrivă, au fost dispuse măsuri concrete pentru prevenirea unor situaţii similare în viitor, inclusiv prin revizuirea fluxului intern de repartizare a dosarelor şi prin instituirea unui mecanism de monitorizare riguroasă a termenelor-limită.

8. În pofida acestor eforturi, instanţa de fond a procedat la aplicarea formală şi automată a sancţiunii pecuniare, fără a respecta principiile fundamentale ale proporţionalităţii şi gradualităţii, consacrate de art.161 Cod de procedură civilă, dar şi fără a realiza o analiză individualizată a cauzei.

9. Mai mult decât atât, instanţa nu a reţinut lipsa unei fapte imputabile şi a vinovăţiei personale, aşa cum impun art.14 din Codul contravenţional şi art.161 alin.(3) Cod de procedură civilă. Or, pentru aplicarea unei sancţiuni cu caracter pecuniar este necesară existenţa unei conduite culpabile, iar din ansamblul probelor administrate în cauză rezultă clar că nu există o lipsă de diligenţă, ci de o imposibilitate obiectivă de executare a obligaţiei în termenul prevăzut.

10. În aceste condiţii, consideră că instanţa de fond nu a asigurat dreptul la un proces echitabil şi la apărare, drepturi garantate de art. 20 din Constituţie, precum şi de art.6 CEDO.

11. Aplicarea sancţiunii s-a realizat fără audierea sa sau fără oferirea posibilităţii unei reprezentări efective, aspect care contravine flagrant cerinţelor unui proces echitabil. În jurisprudenţa constantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului se accentuează faptul că respectarea garanţiilor procedurale şi a dreptului la apărare sunt esenţiale pentru legitimitatea oricărui act jurisdicţional cu caracter sancţionator.

Aprecierea instanţei de recurs:

12. Analizînd legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent şi a materialelor din dosar, Colegiul civil conchide, că recursul urmează a fi admis, va dispune casarea încheierii, cu încetarea procedurii de executare a amenzii judiciare.

13. Conform art.424 alin.(1) din Codul de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

14. În condiţiile art.426 alin.(2) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă. (3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice

a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

15. În conformitate cu prevederile art.427 lit.c) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionând prin decizie problema respectivă.

16. Potrivit art.119 alin.(3) Cod de procedură civilă, persoanele care nu deţin probele de rigoare sau nu au posibilitatea de a le prezenta în termenul stabilit de judecată sînt obligate să comunice instanţei faptul în decursul a 5 zile de la data primirii cererii acesteia, indicînd motivele neprezentării. În caz de neînştiinţare, precum şi de declarare de către instanţă a neîndeplinirii cererii de a se prezenta probe ca fiind neîntemeiată, persoanele vinovate care nu sînt participanţi la proces se sancţionează cu amendă de la 20 la 50 unităţi convenţionale. Refuzul sau omisiunea de către persoanele menţionate de a comunica şi de a prezenta instanţei în termenul stabilit, din motive imputabile acestora, probele reclamate, dacă în acest mod se tergiversează judecarea cauzei, se sancţionează cu amendă de pînă la 50 de unităţi convenţionale pentru fiecare caz de tergiversare. Aplicarea amenzii nu scuteşte persoanele care deţin proba reclamată de obligaţia prezentării ei în instanţă.

17. În temeiul art.161 alin.(1) Cod de procedură civilă, amenzile judiciare se aplică de către instanţa judecătorească, în cazurile şi în proporţiile stabilite de prezentul cod, persoanelor care au săvîrşit încălcări procedurale. O dată cu aplicarea sancţiunii, se va constata încălcarea. Nu pot fi amendaţi minorii care, la data săvîrşirii încălcării procedurale, nu au împliniţi 16 ani. (2) Amenda se stabileşte în unităţi convenţionale. O unitate convenţională este egală cu 50 de lei. (3) Amenzile judiciare aplicate de instanţa judecătorească persoanelor cu funcţie de răspundere din autorităţile publice, din alte organe şi organizaţii se încasează din contul acestor persoane, chiar dacă autoritatea, organul sau organizaţia în care activează cei sancţionaţi participă sau nu în procesul respectiv.

18. În conformitate cu art.163 alin.(3) Cod de procedură civilă, încheierea judecătorească privind aplicarea amenzii poate fi atacată odată cu fondul cauzei. Dacă hotărârea sau decizia instanţei nu este atacată, recursul separat împotriva încheierii de aplicare a amenzii se depune în termenul prevăzut de lege după ce hotărîrea sau decizia rămîne irevocabilă prin neatacare, cu excepţia cazului în care încheierea este emisă de Curtea Supremă de Justiţie.

19. Din suportul probatoriu, Colegiul civilă atestă că, la 09 aprilie 2025, Onofraș Doina a depus cerere de chemare în judecată către Onofraș Eugeniu, intervenient accesoriu ATAS Nord-Vest, privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliului copiilor minori.

20. Prin încheierea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 10 aprilie 2025, s-a obligat ATAS Nord-Vest şi Agenția Teritorială de Asistenţă Socială Nord-Vest, până la data de 29 aprilie 2025, să prezinte avizul în ce privește stabilirea copiilor minori de la adresa părţilor.

21. Prin hotărârea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 27 mai 2025 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Onofraș Doina. S-a desfăcut căsătoria înregistrată la 20 octombrie 2013 între Onofraș Eugeniu şi Onofraș Doina, trecută în registrul actelor de stare civilă la nr.35 la Primăria Rădoaia, raionul Sîngerei. S-a încasat la înregistrarea divorţului taxa de stat în folosul statului de la Onofraș Eugeniu şi Onofraș Doina a câte 250% din unitatea convenţională, adică câte 125,00 lei. S-a determinat locul de trai a copiilor minori Onofraș Nicolae, născut la 19 decembrie 2013 şi Onofraș Xenia, născută la 06 februarie 2019, cu mama lor, Onofraș Doina. S-a încasat de la Onofraș

Eugeniu în beneficiul lui Onofraş Doina suma de 6.166,05 lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată.

22. La 03 iunie 2025, Agenţia Teritorială de Asistenţă Socială Nord-Vest a declarat recurs limitat exclusiv la încheierea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 29 aprilie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a acestei încheieri şi încetarea procedurii.

23. Examinând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, Colegiul civil atestă că instanţa de fond a aplicat în mod eronat sancţiunea pecuniară şefului ATAS Nord-Vest, în lipsa unei analize riguroase şi individualizate a circumstanţelor concrete ale cauzei.

24. Or, aplicarea unei sancţiuni pecuniare presupune respectarea nu doar a literei legii, ci şi a spiritului acesteia, ceea ce implică o cercetare atentă a situaţiei de fapt, precum şi a gradului de imputabilitate al conduitei pretins neconforme.

25. În speţă, se reţine că instanţa de fond a omis să efectueze o examinare individualizată a motivelor invocate de instituţia sancţionată, limitându-se la o aplicare formalistă şi automată a sancţiunii, fără a analiza în mod real dacă întârzierea în expedierea actului solicitat era justificată de circumstanţele cauzei.

26. Această omisiune este cu atât mai relevantă cu cât, potrivit principiului proporţionalităţii, orice sancţiune aplicată trebuie să fie nu doar legală, ci şi necesară şi adecvată scopului urmărit. Prin urmare, instanţa de fond avea obligaţia de a verifica în mod obiectiv dacă termenul de executare impus era unul rezonabil şi dacă instituţia sancţionată dispunea, în mod efectiv, de posibilitatea reală de a se conforma cerinţelor stabilite prin încheierea din 10 aprilie 2025.

27. Din analiza conduitei şefului instituţiei sancţionate nu reiese existenţa unei atitudini de rea-credinţă sau de obstrucţionare a actului de justiţie, ci, dimpotrivă, rezultă o conduită cooperantă, manifestată prin furnizarea ulterioară a informaţiilor solicitate de instanţă. Aceste aspecte denotă o atitudine responsabilă şi conformă obligaţiilor procesuale, incompatibilă cu aplicarea unei sancţiuni pecuniare în absenţa unei fundamentări temeinice şi proporţionale.

28. Aceste împrejurări denotă netemeinicia constatărilor judiciare în baza căror s-a dispus sancţionarea pecuniară a şefului ATAS Nord-Vest, fapt pentru care se va dispune anularea ei.

29. În conformitate cu art.427 lit.c) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Agenţia Teritorială de Asistenţă Socială Nord-Vest.

Se casează încheierea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 29 aprilie 2025, prin care s-a aplicat amenda judiciară şefului ATAS Nord-Vest, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Onofraş Doina către Onofraş Eugeniu, intervenienţii accesorii ATAS Nord-Nord-Vest şi ATAS Nord-Vest, privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliului copiilor minori, cu anularea ei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului, judecător Stanislav Grosu

Judecători Alina Ţihonschi

Mariana Sajin